

GRANSKNINGS- KOMMITTÉENS RAPPORT

ÅRSMÖTESHANDLINGAR

UMEÅ 2015 - FRAMTIDEN BÖRJAR NU!

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

TILL: Årsmötet
DATUM: April 2015

GRANSKNINGSKOMMITTÉENS RAPPORT TILL ÅRSMÖTET 2015

Granskningskommitténs (nedan GK) nedanstående undertecknade ledamöter valdes av årsmötet i maj 2014. Anna Dahlbäck har fungerat som sammankallande sedan dess.

GK har sedan årsmötet 2014 och till dags dato haft sex möten och däremellan mycket kontakt via email. Därutöver har ledamöter av GK haft möten vid flera olika tillfällen med representanter för sektionsstyrelse, Fondstyrelse, sekretariat och revisorer. Slutligen har sektionens och Fondens styrelsemöten besökts av GK-ledamöter vid vissa tillfällen.

GK har under året granskat sektionsstyrelsens och Fondstyrelsens protokoll och beslutsunderlag, delvis i jämförelse med dels stadgar och andra styrdokument, dels Frivilligorganisationernas insamlingsråds (nedan FRII) kvalitetskod. I några fall har kompletterande underlag begärts ut för en fördjupad analys av vissa frågor. Vi har även granskat uppföljningen av årsmötesbeslut och GKs tidigare rapporter med rekommendationer. Därutöver har GK följt upp och granskat den ekonomiska utvecklingen och budgetarbetet.

Under ovan nämnda granskning har GK haft löpande kontakt med respektive styrelse. Eftersom GK har haft sådan löpande kontakt, har flertalet av de frågor som GK har uppmärksammat retts ut och åtgärdats under hand. Sektionsstyrelsen och Fondstyrelsen har vidare sett utkast till denna rapport och fått möjlighet att kommentera den.

1. SVENSKA SEKTIONEN

1.1 Inledning

Som nämnts ovan, har flertalet av de frågor som GK har uppmärksammat sektionsstyrelsen på retts ut och åtgärdats under hand. Därutöver har GK påbörjat granskning av vissa frågor, men sedan avfört dessa från vidare granskning då vi inte har funnit något att anmärka på.

De frågor där GK har påbörjat granskning men inte funnit något att anmärka på är bland annat styrelsens hantering av frågan om sexarbetarpolicy, lån till det internationella sekretariatet (nedan IS) och teckningsrätt för sekretariatspersonal.

När det gäller frågan om sexarbetarpolicyn har GK, vid sidan av det material som har tjänat som underlag till styrelsemöten m.m., begärt ut och granskat styrelsens och sekretariatets korrespondens med andra sektioner och med IS sedan frågan uppdagades sommaren 2013. GK finner det anmärkningsvärt hur frågan har hanterats av IS, men vill samtidigt framhålla att sektionsstyrelsen har skött den utomordentligt och att det därför inte finns något för GK att anmärka på.

Ytterligare vissa frågor är alltjämt under handläggning hos styrelsen och/eller återstår att utvärderas, och kommande GK bör därför fortsätta att granska dessa. Exempel på sådana är beredningsformer för motioner och förslag på årsmötet, utvärdering av onlineval på årsmötet, jävskontroller av kandidater till sektionsstyrelsen, uppföljning av utredningen om styrelsens arbetsbörda och arbetssätt samt utökad granskning med anledning av FRIIs nya kvalitetskod (se nedan angående vissa av dessa frågor). GK har också under året följt dels styrelsens arbete med Amnesty 2016-2019, dels diskussionen om en närmare samordning av Fondens och sektionens verksamheter, vilket kommande GK också bör fortsätta att granska.

TILL: Årsmötet
DATUM: April 2015

1.2 Ekonomi

Sektionens ekonomi är liksom tidigare god och välskött. Budgeten är i balans och man har en bra överblick över både intäkter och utgifter. GK har under året följt två aspekter av styrelsens riskhantering, nämligen riskanalysen beträffande dels sektionens verksamhet, dels dess intäkter för 2014.

Styrelsen har sedan 2010 presenterat riskanalyser av sektionens verksamhet som en del av den interna kontrollen. Analysen och redovisningen är i linje med det internationella regelverket, och för 2014 har man integrerat den ekonomiska riskvärderingen med reservpolicyn, vilket är positivt.

Riskanalysen är varken offentlig eller publiceras på medlemssidorna. GK har dock följt detta arbete och haft diskussioner med styrelsen hur det kan förbättras. GK anser att det är viktigt att det tydligt framgår vem som ansvarar för bevakningen av de identifierade riskerna och att det finns en plan för hur man ska agera om riskerna inträffar. I vart fall det sistnämnda saknas och GK rekommenderar därför styrelsen att förbättra riskhanteringen i detta avseende. Detta är också ett krav som ställs i FRIIs nya kvalitetskod och som togs upp i nedan nämnda möte med revisorn och en representant från styrelsen.

Vad gäller riskanalysen av sektionens intäkter så är målet att det ska finnas diversifierade insamlings- och intäktsslag, dock med fokus på regelbundet och individuellt givande. Sektionens intäkter består framför allt av enskilda individers regelbundna gåvor, vilket gör att sektionen väl uppfyller såväl ovan nämnda målsättning som kraven i den internationella fundraisingstrategin.

GK finner med utgångspunkt från riskanalysen avseende intäkterna, att styrelsen gör rimliga bedömningar av vilka intäktskällor som är avgörande för sektionens verksamhet, vilka som behöver utvecklas samt vilka som bör återinföras eller avvecklas. GK anser vidare att styrelsens arbete med att bedöma de olika insamlingsslagens livscyklar ger en bra beredskap inför framtiden.

1.3 GK och FRIIs nya kvalitetskod

1.3.1 Allmänt

Svenska sektionen av Amnesty International är ansluten till Frivilligorganisationernas insamlingsråd (nedan FRII). FRII har sedan år 2007 haft en kvalitetskod som de anslutna organisationerna måste följa. I maj 2013 fattade FRIIs årsmöte beslut om en omfattande uppdatering av koden.

Den nya kvalitetskoden innehåller en lång lista med krav som ska uppfyllas. Dessutom ställs krav på att dels en extern revisor ska granska och intyga att de anslutna organisationerna uppfyller kraven, dels varje medlemsorganisation årligen redovisar vilken nytta som organisationen gör genom att upprätta en rapport som följer en av FRII utarbetad mall (s.k. effektutvärdering). De rapporter som krävs enligt FRIIs nya kod har för Amnestys vidkommande upprättats avseende verksamhetsåret 2014; rapporterna har granskats även av GK.

På svenska Amnestys årsmöte 2013 fattades beslut att se över GKs direktiv, bland annat med hänsyn till FRIIs nya kvalitetskod. En översyn inleddes av GK i samarbete med styrelse och sekretariat. På årsmötet 2014 ändrades GKs direktiv efter förslag från styrelsen. Det var dock i första hand språkliga förändringar för att göra direktiven tydligare och mer lättillgängliga; vid sidan därav togs rapporteringsplikten till verksamhetsmötet bort och en sekretessklausul infördes i direktiven. Under året har GK diskuterat huruvida direktiven bör ändras ytterligare med hänsyn till FRIIs nya kod, se nedan.

TILL: Årsmötet
DATUM: April 2015

1.3.2 Förändrad granskning i GK och ändring av GKs direktiv

Under det gångna året har GK närmare studerat FRIIs nya kvalitetskod och diskuterat om den dels föranleder någon förändring av GKs granskning, dels kräver någon ändring av GKs direktiv. GK har, förutom interna möten, haft möten med revisorn om detta; vid ett sådant möte deltog även en representant för styrelsen.

GK och revisorerna har diskuterat frågor som rör arbetsfördelningen dem emellan när det gäller den granskande verksamheten. Revisorernas granskning är av huvudsakligen av formell natur och har gått ut på att fastställa att de styrdokument som FRIIs kod ställer krav på verkligen existerar. Med hänsyn till den begränsade omfattningen av revisorernas granskning och till att GK enligt direktiven ska tillse att sektionens verksamhet bedrivs i ändamålsenliga former och med ändamålsenliga rutiner, är GK preliminärt av uppfattningen att frågor som gäller styrdokumentens innehåll och ändamålsenlighet i allt väsentligt faller under GKs granskning. Eftersom FRIIs nya kod tillämpades för första gången under 2014 har formerna för arbetsfördelningen mellan revisorerna och GK ännu inte fått helt fasta former och det är därför enligt GKs mening för tidigt att slutligt ta ställning till hur arbetet bör utformas i framtiden. Detta blir en uppgift för kommande GK att ta ställning till. Vidare har GK preliminärt kommit till slutsatsen att någon ändring av GKs direktiv med hänsyn till FRIIs nya kvalitetskod inte är nödvändig.

1.3.3 Kontroller av kandidater till styrelsen

Ett krav som FRII ställer i sin kvalitetskod är att det ska finnas "styrande dokument som reglerar hur potentiella jävssituationer identifieras och hanteras". Styrelsens arbetsordning innehåller också bestämmelser om jäv (intresse- eller tjänstekonflikt). Jävskontrollen går i praktiken till så att var och en av ledamöterna på styrelsens junimöte redogör för aktiviteter m.m. vid sidan av Amnesty och huruvida dessa skulle kunna innebära jäv. Oftast konstaterar ledamöten själv, vilket protokollförs, att det inte föreligger någon jävskonflikt.

GK har under året diskuterat om jävskontrollerna bör stramas upp något, t.ex. genom skriftliga jävsintyg/-anmälningar som ges in som underlag till styrelsemötet och sen biläggs protokollet. GK har inlett en diskussion med styrelsen och valberedningen om detta.

Ett annat krav som FRII ställer är följande: "Styrelsens ledamöter ska vara myndiga och får inte vara försatta i konkurs eller meddelade näringsförbud. De ska heller inte ha betalningsanmärkningar och/eller förfallna skatteskulder." Detta har i första hand uppfattats som ett krav på kreditupplysningar för dem som kandiderar till sektionsstyrelsen, vilka enligt FRII "vid granskningstillfället [inte får vara] äldre än fyra veckor." Exakt hur denna kontroll ska genomföras vet GK inte i nuläget men det är av stor vikt att den sker. GK har uppmärksammat styrelse, sekretariat, revisor och valberedning på att det troligen inte räcker med en kreditupplysning för att uppfylla FRIIs krav. Detta är dock något oklart i dagsläget eftersom olika kreditupplysningsföretag verkar erbjuda olika tjänster. Troligen måste dock ytterligare intyg, vid sidan av kreditupplysningen, inhämtas för att styrka att kandidaten inte är försatt i konkurs eller meddelad näringsförbud.

1.4 Amnestys registrering av personuppgifter

Under 2013 påbörjade GK en diskussion om Amnestys registrering av personuppgifter och huruvida denna överensstämmer med svensk lag. Det gäller såväl de centrala registren som de lokala och regionala. I början av 2014 skickade GK ut ett frågeformulär till styrelse och sekretariat med en rad frågor som vi ville få besvarade rörande registren. De svar vi fick föranledde ytterligare kontakter med främst sekretariatet.

När det gäller Amnestys centrala register så är det GKs, liksom sekretariatets, uppfattning att den centrala registerföringen av personuppgifter följer svensk lag. Det finns också ett rimligt skydd mot dataintrång. Det visade sig dock att Amnestys centrala register inte var registrerat hos Datainspektionen och något personuppgiftsombud inte anmält. Så har dock skett nu.

TILL: Årsmötet
DATUM: April 2015

Svensk lag avseende behandling av personuppgifter gäller givetvis inte endast för Amnesty centralt utan även på alla andra nivåer inom organisationen. Enligt besked från sekretariatet finns det inte någon central kontrollfunktion för att t.ex. övervaka lokal registerföring av gruppmedlemmar. Information om vad som krävs vid behandling av personuppgifter ska ha gått ut till grupperna men inte helt nyligen. Sekretariatet har förklarat att man avser att informera grupperna om vad som gäller på Aktivistportalen och i Insats; eventuellt ska även information skickas till dem som administrerar Amnestys epostlistor.

GK anser att kontrollen av distrikts och gruppers register bör förbättras och välkomnar därför de åtgärder som nu ska vidtas. Vi utgår från att de informationsinsatser som planeras kommer att ske regelbundet och inte endast vid ett tillfälle. GK anser dock att för de grupper (t.ex. vissa av specialgrupperna), som har större register och som också administrerar epostlistor, bör den skriftliga informationen följas upp med telefonsamtal och någon form av årlig kontroll från sekretariatets sida. GK rekommenderar därför styrelsen att tillse att så sker.

1.5 Tillgänglighet till information

GK har under lång tid följt hur information tillgängliggörs och presenteras för medlemmarna, främst via medlemssidorna. Det rör bland annat utformningen av styrelseprotokollen men även annan information. I sin rapport till årsmötet 2014 konstaterade GK att medlemssidorna rent allmänt och i synnerhet styrelseprotokollen hade förbättrats markant.

Däremot har vi under året observerat några områden som vi tror skulle kunna förbättras ytterligare, se nedan under respektive rubrik (och i avsnitt 2.4.3 angående Fonden).

1.5.1 Hantering av öppna beslut och per capsulam-beslut

GK har under året granskat styrelsens hantering och redovisning av dels öppna beslut, dels per capsulam-beslut. Båda dessa områden rör möjligheten för medlemmar att följa beslutsgången inom styrelsen. GK har funnit att det inte är helt enkelt att följa en viss fråga enbart genom att läsa protokollen.

När det gäller frågan om öppna beslut, så finns den som en stående punkt på styrelsens möten med tillhörande underlag i form av en lista över de beslut som återstår att åtgärdas. I protokollen redovisas endast att styrelsen har gått igenom listan och strukit de beslut som är åtgärdade. Man måste således jämföra listan mellan två styrelsemöten för att kunna förstå vilka beslut som har åtgärdats. GK uppfattade att detta kunde utgöra ett transparensproblem och tog därför upp frågan med styrelsen hösten 2014. Responsen då blev att listan med öppna beslut främst var ett arbetsverktyg för styrelsen som de ansåg fungerade väl, varför inga förändringar planerades.

GK har fortsatt att diskutera frågan inom sig och står fast vid att processen kring öppna beslut borde kunna göras mer transparent, utan att nödvändigtvis skapa en ytterligare arbetsbörda för styrelsen eller styrelsesekreteraren. GK inser att listan över öppna beslut i första hand är ett internt arbetsdokument för styrelsen. Likväl är den även ett sätt för såväl GK som medlemmarna generellt att kunna följa och granska styrelsens beslut. GK har därför på nytt tagit upp frågan med styrelsen och kommit med förslag till förändringar av hanteringen av öppna beslut. Med anledning av detta beslutade styrelsen på sitt marsmöte 2015 att uppdraga åt sekretariatet att ta fram en ny modell för hantering av öppna beslut som syftar till ökad transparens och följbärhet, vilken ska vara klar under hösten 2015.

Per capsulam-beslut, dvs. beslut som fattas mellan ordinarie styrelsesammanträden, tas i "styrelseforum", ett diskussions- och beslutsforum som varken medlemmarna eller GK har insyn i. Besluten redovisas i efterföljande mötesprotokoll, men de diskussioner som har föregått besluten i styrelseforum redovisas som regel inte. Att följa beslutsgången och förstå hur styrelsen har resonerat i en viss fråga är, enligt GKs uppfattning, inte helt enkelt. GK har därför initierat en diskussion med styrelsen och kommit med förslag till förändringar även i denna fråga.

TILL: Årsmötet
DATUM: April 2015

1.5.2 Medlemssidorna

I sin rapport till årsmötet 2014 skrev GK att medlemssidorna under året hade genomgått en stor förändring och därmed förbättrats avsevärt. Vad som dock återstod då var att göra presentationen av styrdokumenterna på medlemssidorna under rubriken "Lär känna Amnesty" mer begriplig genom att dela in även de nationella styrdokumenterna i olika nivåer/grupper beroende på relevans m.m.

GK fick ett löfte om att detta skulle ske under våren 2014, varför vi inte anmärkte på detta i rapporten 2014. Det har dock hittills inte åtgärdats, varför vi rekommenderar styrelsen att tillse att det görs omgående.

1.6 Uppföljning av beslut

1.6.1 Uppföljning av årsmötesbeslut 2014

GK har, liksom tidigare år, granskat styrelsens uppföljning av årsmötesbeslut. Vissa beslut återstår att följas upp enligt GKs – och i vissa fall styrelsens egen – uppfattning, se nedan under respektive rubrik. Resterande beslut som fattades på årsmötet 2014 har följts upp av styrelsen på ett adekvat sätt.

Noteras bör att det 2014 fattades beslut om att införa onlineval av förtroendevalda på årsmötet 2015 och att därefter utvärdera resultatet. På årsmötet 2015 ska onlineval av förtroendevalda ske, medan den andra delen av beslutet, att utvärdera valet, av förklarliga skäl återstår att genomföra.

1.6.1.1 Drabbade personers medgivande för att bli föremål för Amnestys insatser

På årsmötet 2014 beslutades det att "uppdra åt styrelsen att verka för att den internationella styrelsen gör en översyn och utvärdering av hur arbetet för individer påverkats av reglerna om drabbade personers medgivande och vilka kriterier som gäller".

Av styrelsens preliminära redovisning av uppföljningen av årsmötesbeslut framgår det att svenska sekretariatet har haft kontakter med IS, som i sin tur menar att de kontinuerligt ser över och utvärderar detta arbete. Någon kontakt med den internationella styrelsen har dock inte tagits, men enligt uppgift har styrelsen på sitt möte i mars 2015 beslutat att så ska ske. Årsmötesbeslutet återstår således att följas upp.

1.6.1.2 Arbetet mot dödsstraffet i USA

På årsmötet 2014 fattades beslut rörande dödsstraffet i USA, enligt vilket styrelsen skulle ta "initiativ till en omsorgsfull utvärdering och eventuell omprövning av arbetet mot dödsstraffet i USA".

Av styrelsens preliminära redovisning av uppföljningen av årsmötesbeslut framgår det att styrelse och sekretariat har haft viss kontakt med dåvarande handläggaren på IS, men att arbetet med USA nu ska flyttas från London till okänd plats. Vidare framgår det att IS har angivit i de strategiska målen för perioden 2016-2019 att arbetet med dödsstraff kan behöva ses över. Enligt uppgift anser styrelsen därmed att inga fler åtgärder behövs.

GK har dock svårt att se att de ovan redovisade åtgärderna skulle innebära att styrelsen har tagit "initiativ till en till en omsorgsfull utvärdering och eventuell omprövning av arbetet mot dödsstraffet i USA". Enligt GK är beslutet ännu inte verkställt. Om styrelsen är av uppfattningen att man inte kan vidta fler åtgärder än de ovan redovisade, bör man istället begära av ett årsmöte att årsmötesbeslutet rivs upp.

TILL: Årsmötet
DATUM: April 2015

1.6.1.3 Arbetet med fångar i USA

På årsmötet 2014 fattades även ett beslut om fångar i USA, nämligen att "den svenska sektionens styrelse verkar för en bred granskning av vad som kallats 'det fängelse-industriella komplexet' i USA med särskild inriktning på de allvariga problem och missförhållanden som i flera delstater lett till att rättssystemet är nära ett sammanbrott".

Av styrelsens preliminära redovisning av uppföljningen av årsmötesbeslut framgår det att svenska sekretariatet har varit i kontakt med både IS och sektionen i USA samt att frågan om "det fängelse-industriella komplexet" inte är prioriterad i nuvarande planer och att sektionen i USA inte heller avser att prioritera det. Enligt uppgift anser styrelsen därför att det för tillfället inte går att driva frågan vidare och att inga fler åtgärder behövs.

GK förstår varför styrelsen drar denna slutsats men anser likväl att det inte innebär att beslutet kan anses verkställt. Om styrelsens bedömning är riktig, dvs. att det inte går att driva frågan vidare, bör man istället begära av ett årsmöte att årsmötesbeslutet rivs upp.

1.6.1.4 Regelverket för kostnadsersättning för förtroendevalda

På årsmötet 2014 fattades ett beslut att bland annat uppdra åt styrelsen att se över hur regelverket för kostnadsersättning till förtroendevalda kunde bli mer användbart. En uppdragsgrupp tillsattes av styrelsen för att utreda frågan och gruppens rapport kommer att redovisas på ett styrelsemöte senare under våren 2015, då styrelsen också kommer att diskutera och besluta om hur rapporten ska följas upp. Årsmötesbeslutet återstår således att verkställas.

1.6.2 Uppföljning av årsmötesbeslut 2013 och GKs rapport 2014

Enligt ett beslut på årsmötet 2013 om valberedningens valberedning (efter en motion med rubriken om formerna för hur förslag till valberedning tas fram) skulle styrelsen utreda frågan om hur kandidater till valberedningen togs fram och återkomma med förslag till nästa årsmöte. Styrelsen vidtog diverse åtgärder men lade inget förslag till årsmötet 2014. I sin rapport till årsmötet 2014 påpekade GK därför att beslutet formellt sett kvarstod att följas upp av styrelsen eller rivas upp av ett årsmöte om det var överflödigt. Styrelsen har nu lagt ett förslag till årsmötet 2015 att riva upp det tidigare årsmötesbeslutet, vilket GK tycker är ett korrekt sätt att hantera frågan.

2. AMNESTYFONDEN

2.1 Inledning

Liksom tidigare har GK följt Fondens verksamhet genom granskning av styrelseprotokoll och annan skriftlig information om Fondens verksamhet. GK har i rimlig omfattning haft tillgång till den information som behövts för granskningen. GK har dessutom varit representerat vid flera av styrelsens sammanträden. GK har haft överläggningar med revisorerna bland annat rörande Fondens verksamhet och dess ekonomi. Granskningen har inte gett upphov till några anmärkningar beträffande Fondens verksamhet utöver vad som framgår nedan.

Fonden är inte medlem i FRII och FRIIs nya kvalitetskod angående effektutvärdering berör därför inte Fondens verksamhet. En diskussion förs dock mellan Fonden och sektionen rörande samarbetet dem emellan och huruvida sektionens medlemskap i FRII indirekt påverkar även Fonden.

En allmän utvärdering av verksamheten sker för Fondens del genom den narrativa rapporteringen i anslutning till de olika projekten och i vissa fall genom besök i projekten. Enligt konsulternas förslag (se nedan) ska en kvalitetskontroll också ske med hjälp av särskilda, formella checklistor. GK noterar med tillfredsställelse att det nu finns planer på att ytterligare förbättra utvärderingen genom att IS gör egna utvärderingar av projekt som initierats därifrån.

TILL: Årsmötet
DATUM: April 2015

2.2 Ekonomin

Fondens ekonomi är god och välskött. Utfallet av årets verksamhet ligger väl i linje med budget.

2.3 Förslag till ny arbetsfördelning gällande ärendehantering

Styrelsen uppdrog under året åt en konsult att utarbeta förslag till nya riktlinjer för styrelsens verksamhet. Uppdraget, som var väl avgränsat, redovisades i december 2014. Konsultens förslag innebär stora förändringar i styrelsens och sekretariatets roller. Idag är styrelsen direkt engagerad i ärendehantering kring de olika biståndsinsatserna. Förslaget innebär att sekretariatet ansvarar inte bara för beredning och bedömning av de olika ärendena utan också i flertalet fall, upp till vissa beloppsgränser, för beslut i biståndsärendena. Avsikten med förslaget är att styrelsen ska få mer tid och utrymme för en strategisk diskussion, exempelvis kring vad styrelsen ska prioritera och påverka, hur medlemmarnas röst kan föras in i verksamheten och hur styrelsen bättre ska föra ut information om Fondens verksamhet.

Enligt förslaget får sekretariatet vidgade uppgifter men det innebär ingen ändring när det gäller styrelsens yttersta ansvar för handläggningen av varje ärende. Styrelsen delegerar sålunda enligt förslaget beslutsfattandet i flertalet fall till sekretariatet men ska fortsatt vara ansvarig för alla beslut. Styrelsens ansvar i detta hänseende ska i första hand utövas genom checklistor och mera utförliga instruktioner för ärendehandläggningen. Sekretariatet ska redovisa alla beslut för styrelsen vid styrelsemötena. Styrelsen ska vidare löpande granska sekretariatets hantering av ansökningar och rapporter. För detta ändamål kommer all dokumentation om ett ärende fortsatt att finnas tillgänglig för styrelsen i sekretariatets databas. Detta kommer att även i fortsättningen innebära ett inte obetydligt arbete för styrelsen.

GK har följt förslaget till förändringar och har kommit till slutsatsen att det bygger på en riktig tanke. GK delar därför konsulternas och styrelsens uppfattning att förslaget bör prövas i praktiken. Styrelsens möjligheter att leva upp till sitt ansvar för handläggningen av ärendena kommer dock att hänga på hur systemet med kontroll och återrapportering kommer att fungera i praktisk verksamhet. Det blir därför en viktig uppgift för såväl styrelsen som nästkommande GK att noga följa hur systemet fungerar i praktiken. GK rekommenderar vidare styrelsen att organisera kontrollen av fattade beslut så att uppgiften inte blir för betungande.

Det tilltänkta systemet kommer att innebära en viss ökning av sekretariatets arbetsbörda. Sekretariatet kommer dessutom att under en viss kortare tid överta vissa beredningsuppgifter som för närvarande sköts av Amnesty Schweiz. Man bedömer dock i nuläget att den ökade arbetsbördan kan hanteras inom ramen för befintliga resurser.

2.4 Uppföljning av GKs tidigare rapporter

2.4.1 Prioriteringsfrågor

I förra årets rapport noterade GK att Amnestys Relief Programme under senare år hade ökat i omfattning och att denna utveckling kunde väntas bli än mer påtaglig genom den nya decentraliserade organisationen av IS. I anslutning härtill uttalade GK att det i framtiden kunde förväntas uppstå svårigheter att tillgodose alla ansökningar samt att det mot den bakgrunden var angeläget att Fonden fastställde transparenta och klara riktlinjer för hur prioriteringen skulle ske i de fall då alla ansökningar inte kunde tillgodoses. Någon sådan klar tendens till ökat antal ansökningar med anledning av den nya organisationen har hitintills inte kunnat iakttas, men detta förhållande kan troligen till stor del tillskrivas det faktum att den nya organisationen av IS ännu inte har fått fullt genomslag i praktiken. Iakttagelsen kvarstår därför oförändrad.

TILL: Årsmötet
DATUM: April 2015

2.4.2 Sekretessfrågor

I 2014 års rapport framhöll GK att vissa sekretessproblem förelåg i samband med betalningsöverföringar i känsliga ärenden och konstaterade med tillfredsställelse att sekretariatet samverkade med en advokatbyrå för att finna en lösning på problemen. Detta samarbete har inte lett till något resultat, men de nya metoder för överföring av penningmedel som har framkommit under senare tid gör att de tidigare sekretessproblemen nu har mist sin betydelse.

2.4.3 Transparensfrågor

I sin rapport till årsmötet 2014, gjorde GK vissa påpekanden rörande transparensen vad gäller Fondens styrning. Bland annat påpekade GK att Fondens närvaro på medlemssidorna borde förbättras. Vissa förbättringar har skett under året, t.ex. läggs informella anteckningar från styrelsemöten ut regelbundet. Vad som däremot inte har blivit bättre är Fondens synlighet på medlemssidorna. När man loggar in på dessa, finns ett antal huvudrubriker såsom "Styrelsen", "Valberedningen" och "Granskningskommittén". För att hitta Fonden måste man förstå att man ska gå till "Lär känna Amnesty", varvid Fonden återfinns sist efter rubrikerna "Styrdokument", "Beslutsordning" och "Sekretariatet". Väl där, är informationen om Fondens verksamhet tämligen bristfällig. För att hitta Fondens genuspolicy och biståndsriktlinjer måste man först gå till "Fondstyrelsens anteckningar", medan Fondens stadgar och övriga styrdokument överhuvudtaget inte återfinns där.

GK vill på nytt poängtera att det för enskilda biståndsärenden bör råda sträng sekretess, men att det motsatta borde gälla för information som rör Fondens organisation, styrning, ekonomi m.m. Fondens närvaro på medlemssidorna är ett viktigt led i att vara transparent gentemot svenska Amnestys medlemmar. GK har på nytt tagit upp denna fråga med Fonden och känner till att det nu finns tankar kring hur detta ska förbättras. GK rekommenderar dock återigen Fonden att förbättra sin presentation på medlemssidorna och att rent allmänt ägna mer tid åt frågor som rör medlemmarnas insyn i verksamhet och styrning.

GK anser vidare att Fondens närvaro på sektionens hemsida kunde förbättras. Där har visserligen Fonden en mer logisk placering, under rubriken "Vad gör vi?", även om Fonden rimligen också borde återfinnas under "Om Amnesty". När man kommer till informationen om Fonden är den visserligen mer omfattande än den på medlemssidorna. Däremot finns vissa märkligheter, som att man när man går till rubriken "Bistånd" i högerkanten hamnar på en sida med rubriken "Medlemskåren tillsätter styrelsen". GK rekommenderar därför Fonden att tillse att informationen om dess verksamhet på hemsidan genomarbetas för att skapa ett bättre helhetsintryck.

Granskningskommittén, mars 2015

Anna Dahlbäck
Bengt G. Nilsson
Hanna Roberts
Lisa Rönnlund